

Politik Bilim

“21. Yüzyılda Denizcilik Gücü ve Türkiye”...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; harunaykutgoker@gmail.com

Bütün olumsuzluklara rağmen yaşanabilir bir gelecek inşa etme umudunu yitirmeden bunun için çaba gösterenlere saygıyla...

Prof. Dr. Bilsay Kuruç’un öncülüğünde, SBF Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi - KAYAUM’un da katkılarıyla 2011 Mayıs’ından bu yana düzenlenmekte olan “Yirmi Birinci Yüzyıl İçin Planlama” Kurultaylarının dördüncüsü 2014 Ekim’inde yapılmıştı. Bu yıl, kurultay etkinliğinin devamı olarak, seçilen uzmanlık konularında seminerler düzenlemekte... Bunlardan, 17 Nisan 2015 günü yapılan ikinci seminerin konusu (ilkini ne yazık ki izleyemedim) “21. Yüzyılda Denizcilik Gücü ve Türkiye” idi...

Hepimizin bir gelecek özlemi var. Ama bazılarımızda bu özlem yaşanması bir Türkiye özlemiyle iç içe geçebiliyor. ‘21. Yüzyıl için Planlama’ kurultayları, seminerler bu özlemi duyanların arayışlarını yansıtıyor. Öyle ya, Türkiye için kafamızda şekillendirdiğimiz bir gelecek özlemi/tasavvuru var ki, planlamayı da bu tasavvuru gerçekleştirmek -kuvveden fiile çıkarmak- için yapmak istiyoruz. Bugüne dek kurultaylarda, geleceğin Türkiye tasavvuru ile bunu gerçekleştirmenin aracı olarak yapılması gereken planlama iç içe şekillenmeye başlamıştı. Görebildiğim kadarıyla o tasavvur, giderek daha somut bir tabana oturacak ve **erişilebilir bir gelecek öngörüsüne** (*foresight*) dönüşecek. İzlediğim seminer de bir yönüyle, iyi bir gelecek öngörüsü çalışması oldu. Akşam toplantıdan çıkarken kafalarımızda üç tarafını saran denizlerden sağladığı ekonomik ve toplumsal faydayı en çoğa çıkarma beceri ve gücüne kavuşmuş bir 21. Yüzyıl Türkiye’si resmi vardı. Bu resmin oluşmasında, farklı disiplinlerden gelen uzman katkıları elbette belirleyici oldu. Onları ismen de saymaya değer:

İlk sunuşunda ‘deniz jeopolitiği ve deniz savunma gücünü’; ikinci sunuşunda ‘deniz kültürü, deniz ekonomisi ve **denizcileşme**’ konularını ele alan Amiral Cem Gürdeniz ve bu konulardaki yorumlarıyla Amiral Ergun Mengi (Dr. [Uluslararası İlişkiler, SBF]), Amiral Can Erenoğlu, Em. Dnz. Kur. Alb. Emin Erol ile konuya farklı açıdan bakan Doç. Dr. Erdem Denk...

Türkiye’nin geleceği için yaşamsal önemdeki Ege Denizi ve Doğu Akdeniz’le ilgili meseleleri uluslararası deniz hukukunun normları ve bu disipline özgü bakış açısıyla tarihsel gelişim çerçevesinde ele alan ve gelecek için seçenekler sunan Prof. Dr. Sertaç H. Başeren ve konuya ilişkin yorum ve katkılarıyla Prof. Dr. Hüseyin Pazarcı... Özellikle Ege’de çözüm meselesini deniz hukuku ve dış politika açısından değerlendiren Büyükelçi (E.) Deniz Bölükbaşı...

Oturumları yönetmenin yanında farklı mühendislik ve bilim disiplinlerindeki zengin bilgi ve deneyim birikimiyle tartışılan konulara katkılarda bulunan Prof. Dr. Sencer İmer...

Amiral Cem Gürdeniz’in kavramlaştırmasıyla ‘denizcileşme’ kanımca seminerin ana eksenlerinden biriydi. Gürdeniz bu kavramı “denizcilik gücüne hayat veren tüm alanlarda katma değer yaratma süreci” olarak tanımlıyor. Bu değer yaratılabilmesi, hiç kuşkusuz, denizler ve denizaltı kaynaklarından elde edilen ekonomik ve toplumsal faydayı ‘maksimize ederek’ sürdürülebilir kılmak için gerekli bilgi ve deneyimle donanmak; konuya özgü bilim ve teknoloji alanlarında yetkinlik kazanmak; bu kültürü edinip özümsemekle mümkün...

‘Denizcileşme’ kavramı bana, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu’nun 1997’de aldığı, “Deniz Bilimleri ve Denizlerden-Denizaltı Zenginliklerinden Yararlanma Teknolojilerine Yönelik Politika Araştırmaları ve Ulusal Politikanın Belirlenmesi” kararını anımsattı. TTGV’nin

inisiyatifiyle 1992’de oluşan, o zamanki TBA ve TÜBİTAK’ın kurumsal desteğini alarak etkinliğini 2002 ortalarına kadar sürdüren Bilim-Teknoloji-Sanayi Tartışmaları Platformu da bu karardan kendisine görev çıkartarak Deniz ve Denizaltı Kaynaklarından Yararlanma Teknolojileri alışma Grubu’nu kurmuş ve bu grup 7 rapor (tamamı 516 sayfa; 2001-2002’de yayımlandı) hazırlamıştı. İki hafta sonra hem semineri hem de bu anıyı biraz daha konuşuruz.

CBT. 01 Mayıs 2015